

УДК 343.102
DOI: 10.31733/2078-3566-2024-2-255-262

Олексій БОЙКО[©]
кандидат юридичних наук
(Дніпровський державний університет
внутрішніх справ, м. Дніпро, Україна)

ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ ОГОЛОШЕННЯ ПІДЗОРЮВАНОГО В МІЖНАРОДНИЙ РОЗШУК

У результаті аналізу нормативно-правових актів та наукових поглядів виявлено недоліки, що виникають при оголошенні підозрюваного у міжнародний розшук. До таких недоліків слід віднести невизначеність на законодавчому рівні поняття міжнародного розшуку, моменту, з якого особа остаточно вважається оголошеною в міжнародний розшук, чіткого порядку оголошення особи в міжнародний розшук та ін.

Для вдосконалення діяльності уповноважених суб'єктів щодо оголошення підозрюваного в міжнародний розшук та усунення недоліків, пов'язаних із таким розшуком, пропонується внести відповідні зміни до КПК України, відомчих нормативно-правових актів та міжнародних договорів. Також запропоновано процедуру оголошення особи в міжнародний розшук.

Ключові слова: слідчий, оперативні підрозділи, державний розшук, міжнародний розшук, Інтерпол, запит про розшук підозрюваного.

Постановка проблеми. Одним зі способів ухилення від кримінальної відповідальності осіб, підозрюваних у вчиненні кримінальних правопорушень, є можливість переховуватися за кордоном. Так, каналами Інтерполу в міжнародний розшук за 2018 р. було оголошено 2131 підозрюваного, 2019 р. – 2036, 2020 р. – 2035, 2021 р. – 991, 2022 р. – 615 [1; 2; 3; 4; 5].

Переховування осіб, які ухиляються від кримінальної відповідальності в іншій державі, вже саме собою становить відповідну суспільну небезпеку та може привести до вчинення повторних кримінальних правопорушень. У цьому випадку потрібна оперативна організація міжнародного розшуку особи, що переховується, та тісна взаємодія між національними та закордонними співробітниками компетентних правоохоронних органів.

Вважаємо, що встановлення місцезнаходження особи в ході міжнародного розшуку, що завершився успішним затриманням, надає можливість притягнути особу до кримінальної відповідальності та дотриматися принципу невідворотності кримінальної відповідальності.

Водночас результати розшукової діяльності осіб, які переховуються на території іноземних держав, є невтішними.

Так, згідно з даними статистики Департаменту міжнародного поліцейського співробітництва Національної поліції України протягом 2018 р. з використанням каналів Інтерполу встановлено місцезнаходження лише 826 осіб, підозрюваних або засуджених за вчинення злочинів [1], у 2019 р. – 267 осіб [2], 2020 р. – 194 [3], 2021 р. – 578 [4], 2022 р. – 218 [5].

Очевидно, що на результативність розшукової діяльності впливає ціла низка чинників. Це і загальний стан криміногенної обстановки в державі, і зміни в чинному законодавстві, і запроваджений в Україні воєнний стан.

Аналіз публікацій, в яких започатковано вирішення цієї проблеми. У цілому проблеми, пов'язані з оголошенням особи в міжнародний розшук, досліджували М. Погорецький, О. Старенський; питання оголошення особи в міжнародний розшук у контексті здійснення спеціального досудового розслідування вивчали О. Хахуцяк, О. Верещак, в аспекті судової практики – Н. Ахтирська та інші науковці, проте не всі

проблеми, що з ними стикаються уповноважені суб'єкти при оголошенні підозрюваних осіб у міжнародний розшук, були охоплені вченими.

Метою статті є отримання нових наукових результатів, спрямованих на вдосконалення чинного Кримінального процесуального законодавства України, стосовно проблемних питань, що виникають у діяльності слідчих та оперативних підрозділів органів Національної поліції України під час оголошення та здійснення міжнародного розшуку осіб, підозрюваних у вчиненні кримінальних правопорушень.

Для досягнення мети необхідно вирішити такі завдання: дослідити проблемні аспекти оголошення підозрюваного в міжнародний розшук; запропонувати способи усунення означеных проблем шляхом внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України, відомих нормативно-правових актів та міжнародних договорів.

Виклад основного матеріалу. У дослідженнях, пов'язаних із оголошенням особи в міжнародний розшук подекуди зустрічається спрощене уявлення про процедуру такого оголошення як про миттєве рішення того чи іншого органу. З іншого боку, поміж науковців відбувається дискусія з приводу того, з якого моменту особа вважається оголошеною в міжнародний розшук.

Так, М. Пашковський, зважаючи на аналіз судової практики, вказує на те, що суди дотримуються протилежних позицій із приводу моменту, з якого особа вважається оголошеною в розшук, зокрема:

- 1) особа вважається оголошеною в міжнародний розшук з моменту винесення органом досудового розслідування постанови про оголошення підозрюваного в міжнародний розшук;
- 2) особа вважається оголошеною в міжнародний розшук лише у разі вчинення зі сторони обвинувачення додаткових дій, спрямованих на належне звернення до міжнародних організацій (зокрема Інтерполу) щодо розшуку цієї особи;
- 3) особа вважається оголошеною в міжнародний розшук з моменту звернення до НЦБ Інтерполу в Україні та оголошення в розшук каналами цієї організації [6, с. 84].

На думку судді Третьої судової палати Касаційного кримінального суду у складі Верховного Суду С. Фоміна, сьогодні існують різні погляди на питання, з якого моменту слід вважати особу оголошеною в міжнародний розшук. Зокрема, представники харківської школи кримінального процесу зауважують, що особа вважається оголошеною в міжнародний розшук лише тоді, коли Інтерпол опублікував щодо неї «червону картку» (що означає розшук підозрюваного, обвинуваченого, засудженого для екстрадиції) [7].

Вважаємо, що усунення означеної прогалини можливе лише шляхом внесення змін до національного законодавства, оскільки оголошення особи в міжнародний розшук являє собою багатошарову процедуру, що складається з низки етапів, із послідовним залученням різних національних та зарубіжних правоохоронних органів.

Перш ніж перейти до дослідження проблемних аспектів оголошення підозрюваного в міжнародний розшук, з'ясуємо поняття «міжнародний розшук».

М. Погорецький, О. Старенський вказують на відсутність законодавчого визначення поняття «міжнародний розшук» та зазначають, що ні в чинному КПК України, ні в Законі України «Про оперативно-розшукову дільність» не передбачено положень, що регламентували б порядок оголошення особи у міжнародний розшук та здійснення міжнародного розшуку [8, с. 254].

В іншій роботі згадані вчені надають власне визначення міжнародного розшуку, під яким розуміють регламентований нормами національного та міжнародного законодавства комплекс оперативно-розшукових, інформаційно-довідкових, адміністративно-перевірочних заходів, слідчих (розшукових) дій і негласних слідчих (розшукових) дій та інших процесуальних дій, що здійснюються на території держав-членів Інтерполу з метою встановлення місця знаходження оголошених у розшук осіб, які переховуються від органів досудового розслідування, слідчого судді та суду й ухиляються від відбування кримінального покарання [9, с. 86].

Т. Зеленюк та С. Пекарський у результаті проведеного аналізу нормативно-правових актів та вітчизняної наукової літератури доходять висновку, що міжнародний розшук є окремою функцією міжнародних організацій (Інтерполу), національних органів юстиції, правоохоронних органів (залежно від організації ОРД, досудового слідства та міжнародного співробітництва у конкретній державі), що являє собою комплекс оперативно-розшукових заходів та слідчих дій, котрі проводяться на території двох чи

більше держав, координуються міжнародними спеціалізованими організаціями або уповноваженими органами держав та проводяться відповідно до норм міжнародного та національного права, закріплених у законодавчих нормативно-правових актах [10, с. 116].

На думку Д. Компанійця, міжнародний розшук є таким, що одночасно оголошується, проводиться і припиняється у країнах-членах таreprезентує сумарну сукупність розшукових заходів і дій, що проводяться на території кожної держави силами її кримінальної поліції з дотриманням національних правових норм та відомчих нормативно-правових актів за дорученням компетентної служби Генерального секретаріату вказаної міжнародної організації та за її координаційної участі [11, с. 142].

Проаналізувавши думки зазначених науковців, вважаємо, що з метою недопущення порушення прав та свобод осіб, до яких застосовується процедура міжнародного розшуку, та уникнення інших проблемних питань в окресленій сфері поняття «міжнародний розшук» обов'язково повинно бути закріплене на законодавчому рівні та містити процедури національних та зарубіжних держав-членів Інтерполу з обов'язковим повідомленням безпосередньо з Інтерполу у вигляді довідки або витягу з його бази даних про те, що особа дійсно оголошена в міжнародний розшук.

Далі, вважаємо, щоб з'ясувати, які саме проблеми виникають при оголошенні підозрюваного у міжнародний розшук та способи їх усунення, проаналізуємо думки науковців та нормативно-правові акти щодо процедури такого розшуку.

Так, М. Шевердин, вивчаючи проблеми міжнародного розшуку як необхідної умови спеціального кримінального провадження (проблеми правозастосування), виділяє покрокову процедуру оголошення особи в міжнародний розшук, до якої відносить:

1. Внесення ухвали про оголошення особи у міжнародний розшук;
2. Звернення до Національного центрального бюро Інтерполу із запитом про встановлення місцезнаходження особи (так звана синя картка);
3. У разі відповідності вимогам НЦБ Інтерполу переадресовує запит до Генерального секретаріату Інтерполу (м. Ліон, Франція), де запит розглядається;
4. У разі задоволення запиту Секретariat направляє його до виконання;
5. Якщо місцезнаходження особи за «синьою карткою» було встановлено, Секретariat надсилає відповідному слідчому органу України відомості про місцезнаходження особи;
6. Слідчий орган звертається до Офісу Генерального прокурора щодо звернення до компетентного правоохоронного органу відповідної країни з приводу вручення особі повідомлення про підозру [12].

На думку О. Татарова, міжнародний розшук підозрюваних або обвинувачених і внесення їх у базу даних Інтерполу являє собою комплекс відповідних заходів, котрі має вчинити слідчий (детектив) або прокурор, а саме:

- оголошення особи в державний розшук і заведення відповідної оперативно-розшукової справи;
- звернення з клопотанням до слідчого судді про дозвіл на затримання та доставку особи, одержання відповідної ухвали;
- прийняття постанови про оголошення особи в міжнародний розшук і направлення цієї постанови з ухвалою про затримання та доставку до Національного центрального бюро Інтерполу в Україні з відповідним клопотанням для передачі в подальшому до Комісії з контролю за файлами Інтерполу з метою встановлення місцезнаходження особи;
- направлення клопотання та отримання ухвали слідчого судді про обрання стосовно особи запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою;
- звернення до НЦБ Інтерполу в Україні з відповідним циркуляром для внесення особи в базу даних Міжнародної організації кримінальної поліції, але вже із запитом, що передбачає затримання та екстрадицію особи. До того ж, Генеральна прокуратура повинна дати гарантії, що в разі затримання особи за кордоном уповноважені органи України ініціюють процедуру екстрадиції [13].

Так, відповідно до розділу VIII наказу Міністерства внутрішніх справ України № 575 від 07.07.2017 «Про затвердження Інструкції з організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами Національної поліції України в запобіганні кримінальним правопорушенням, їх виявленні та розслідуванні» (далі – наказ МВС України № 575) у кримінальних провадженнях про тяжкі та особливо тяжкі злочини, в яких підозрюваного оголошено в розшук, у разі наявності достатніх

підстав вважати, що особа може переховуватися за межами України, слідчий відповідно до законодавства вирішує питання про оголошення особи в міжнародний розшук [14].

Тобто з огляду на розділ VIII зазначеного наказу обов'язковою умовою оголошення особи в міжнародний розшук має бути оголошення особи в державний розшук у кримінальних провадженнях про тяжкі та особливо тяжкі злочини.

На нашу думку, наведене положення суперечить вимогам ч. 1 ст. 281 КПК України, в який зазначено, що слідчий, прокурор може оголосити підозрюваного в розшук у випадках якщо він перебуває за межами України.

Про оголошення підозрюваного в розшук слідчий, прокурор, якщо досудове розслідування не зупиняється, виносить окремо постанову, якщо зупиняється, виносить постанову про оголошення особи в розшук та зупинення досудового розслідування. Про прийняті рішення слідчий, прокурор вносить відомості до ЄРДР [15].

У разі оголошення підозрюваного у вчиненні тяжких та особливо тяжких злочинів у розшук слідчий вносить за погодженням із прокурором клопотання до слідчого судді про дозвіл на затримання підозрюваного з метою його приводу для участі в розгляді клопотання про застосування запобіжного заходу [14].

Розшук підозрюваного може здійснюватися особисто слідчим або, згідно з ч. 3 ст. 281 КПК України, доручатися відповідним оперативним підрозділам, перелік яких передбачено ст. 41 КПК України [15].

У разі надання доручення оперативному підрозділу про розшук, згідно з п. 1 розділу 8 наказу МВС України № 575, у день прийняття такого процесуального рішення слідчий доповідає про оголошення розшуку підозрюваного керівникові органу досудового розслідування для погодження та подальшого направлення керівником територіального органу, підрозділу поліції або міжрегіонального територіального органу Національної поліції України або його територіального (відокремленого) підрозділу, що здійснює оперативне супровождження кримінального провадження або матеріали діяльності якого стали підставою для початку кримінального провадження, для організації розшуку підозрюваного.

Зазначені матеріали повинні містити витяг із ЄРДР, копії письмового повідомлення про підозру, постанови про оголошення розшуку підозрюваного або постанови про зупинення досудового розслідування, ухвали слідчого судді про дозвіл на затримання з метою приводу, довідку про особу або копію документа, що посвідчує особу [14].

Відповідно до ч. 1 ст. 9 Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» (далі – ЗУ «Про ОРД») у кожному випадку наявності підстав, що особа переховується від органів досудового розслідування, слідчого судді, суду або ухиляється від відбування кримінального покарання, для проведення оперативно-розшукової діяльності заводиться оперативно-розшукова справа [16].

За наявності доручення щодо здійснення розшуку підозрюваного розшукова діяльність оперативного підрозділу здійснюється протягом усього розшукового провадження зі самостійним визначенням заходів стосовно його здійснення, що передбачені нормами КПК України та ЗУ «Про ОРД» [17, с. 119].

Тобто з метою розшуку підозрюваного можуть проводитися оперативно-розшукові заходи в межах оперативно-розшукової справи та негласні слідчі (розшукові) дії в порядку, передбаченому ст. ст. 246–275 КПК України.

Згідно з наказом МВС України № 575 після оголошення особи у державний розшук у кримінальних провадженнях про тяжкі та особливо тяжкі злочини слідчий, за наявності достатніх підстав вважати, що особа може переховуватися за межами України, виносить постанову про оголошення цієї особи в міжнародний розшук.

Після оголошення підозрюваного у міжнародний розшук, відповідно до ч. 6 ст. 193 КПК України, слідчий звертається до суду з клопотанням про обрання запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою [15].

Потім, відповідно до спільного наказу МВС України, ОГП, НАБУ, СБУ, ДБР, Мінфіну, Мін'юсту від 17.08.2020 № 613/380/93/228/414/510/2801/5 «Про затвердження Інструкції про порядок використання правоохоронними органами України інформаційної системи Міжнародної організації кримінальної поліції – Інтерпол», після оголошення особи в міжнародний розшук слідчий особисто чи оперативний працівник оперативного підрозділу за дорученням слідчого про розшук звертається до Департаменту міжнародного поліцейського співробітництва Національної поліції

України (як Національного центрального бюро Інтерполу), куди подається запит про публікацію щодо особи так званої синьої картки, метою якої є встановлення місцезнаходження особи. У такому запиті має бути викладена повна та об'єктивна інформація про події та факти щодо розшукуваних осіб [18].

Далі Департамент міжнародного поліцейського співробітництва вивчає отриманий запит та додані до нього матеріали, а у разі потреби запитує в ініціатора розшуку додаткові відомості.

У разі відповідності визначенням вимогам НЦБ Інтерполу переадресовує запит до Генерального секретаріату Інтерполу (м. Ліон, Франція), де його розглядають. При задоволенні запиту Секретаріат направляє його до виконання. Якщо місцезнаходження особи за «синьою карткою» було встановлено, Секретаріат надсилає відповідному слідчому органу України відомості про місцезнаходження особи [12].

На думку А. Тимошенка, аналіз процедури публікації карток оповіщення каналами Інтерполу чітко показує, що особа набуває статусу оголошеної в міжнародний розшук лише після публікації щодо неї картки оповіщення червоного кольору. Публікація картки оповіщення синього кольору передбачає лише встановлення місцезнаходження та додаткової інформації щодо будь-якої особи у кримінальному провадженні, тобто навіть щодо потерпілого чи свідка, яких у такому випадку не можна вважати оголошеними в міжнародний розшук. Факт внесення до обліків Генерального Секретаріату Інтерполу відомостей звернення слідчого органу про публікацію картки щодо особи не є свідченням оголошення її в міжнародний розшук, оскільки матеріали, котрими слідчий орган підтверджує оголошення особи в міжнародний розшук, мають містити повідомлення безпосередньо з Інтерполу, довідку або витяг із його бази даних [19].

Вважаємо, що остаточним підтвердженням оголошення підозрюваного в міжнародний розшук є публікація щодо нього картки оповіщення червоного кольору та повідомлення про розшук Генеральним секретаріатом Інтерполу.

Крім того, з огляду на проведений аналіз нормативно-правових актів та думок вищезазначених науковців до процедури оголошення особи в міжнародний розшук необхідно віднести: оголошення особи в міжнародний розшук слідчим; надання слідчим доручення оперативним підрозділам про здійснення розшуку; звернення слідчого до суду з клопотанням про обрання запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою до підозрюваного, оголошеного в міжнародний розшук, відповідно до ч. 6 ст. 193 КПК України; направлення слідчим необхідних матеріалів до оперативного підрозділу; заведення оперативним підрозділом відповідної оперативно-розшукової справи; звернення оперативного працівника оперативного підрозділу до Департаменту міжнародного поліцейського співробітництва Національної поліції України (як Національного центрального бюро Інтерполу) з запитом про публікацію щодо особи червоного оповіщення (RED NOTICE), так званої червоної картки, метою якої є затримання, арешт, обмеження свободи пересування та подальша видача (екстрадиція) в Україну осіб, які перебувають в розшуку; погодження запиту Червоного оповіщення Департаменту міжнародного поліцейського співробітництва Національної поліції України із центральним органом України (Офісом Генерального прокурора на досудовому розслідуванні, крім досудового розслідування кримінальних правопорушень, віднесених до підслідності Національного антикорупційного бюро України); надсилення запиту про публікацію Червоного оповіщення Департаментом міжнародного поліцейського співробітництва Національної поліції України до Генерального секретаріату Інтерполу; публікація Генеральним секретаріатом Інтерполу міжнародного повідомлення про розшук підозрюваного; надсилення повідомлення Генеральним секретаріатом всім державам-членам Інтерполу; внесення інформації до банків даних Інтерполу; повідомлення безпосередньо з Інтерполу.

Висновки. Зважаючи на проведений аналіз нормативно-правових актів та думок науковців, до проблемних аспектів оголошення підозрюваного в міжнародний розшук можна віднести:

- 1) невизначеність, із якого самого моменту підозрюваний вважається оголошеним у міжнародний розшук;
- 2) відсутність визначення на законодавчому рівні поняття міжнародного розшуку та видів розшуку;
- 3) відсутність у кримінальному процесуальному законодавстві чіткої процедури

оголошення підозрюваного в міжнародний розшук;

4) невідповідність положень розділу VIII наказу МВС України № 575 вимогам ч. 1 ст. 281 КПК України щодо обов'язковості оголошення підозрюваного в державний розшук перед оголошенням в міжнародний розшук, а також щодо можливості оголошення підозрюваного в міжнародний розшук не лише у кримінальних провадженнях про тяжкі та особливо тяжкі злочини, а й у інших кримінальних провадженнях.

Для усунення означених прогалин вважаємо за необхідне: 1) в КПК України визначити поняття міжнародного розшуку, момент, із якого особа вважається оголошеною в міжнародний розшук, види розшуку, чітку процедуру оголошення підозрюваного в міжнародний розшук, строки розгляду запиту про оголошення міжнародного розшуку; 2) привести розділ VIII наказу МВС України № 575 у відповідність до вимог ч. 1 ст. 281 КПК України щодо можливості оголошення підозрюваного в міжнародний розшук за наявності підстав не лише у кримінальних провадженнях про тяжкі та особливо тяжкі злочини, а й у інших кримінальних провадженнях без оголошення підозрюваного в державний розшук; 3) включити до Статуту Міжнародної організації кримінальної поліції – Інтерпол доповнення про можливість надання допомоги у розшуку та затриманні осіб, які вчинили злочини, відповідальність за які передбачено чинним законодавством України.

Список використаних джерел

1. Довідка про результати службової діяльності Національного центрального бюро Інтерполу у 2018 році. URL : https://dostup.org.ua/request/104660/response/365598/attach/7/18.pdf?cookie_passthrough=1.
2. Довідка про результати службової діяльності Національного центрального бюро Інтерполу у 2019 році. URL : https://dostup.org.ua/request/104660/response/365598/attach/6/19.pdf?cookie_passthrough=1.
3. Довідка про результати службової діяльності Національного центрального бюро Інтерполу в Україні у 2020 році. URL : https://dostup.org.ua/request/104660/response/365598/attach/5/20.pdf?cookie_passthrough=1.
4. Довідка про результати службової діяльності Національного центрального бюро Інтерполу в Україні у 2021 році. URL : https://dostup.org.ua/request/104660/response/365598/attach/4/21.pdf?cookie_passthrough=1.
5. Довідка про основні результати службової діяльності Національного центрального бюро Інтерполу в Україні у 2022 році. URL : <https://dostup.org.ua/request/104660/response/372851/attach/3/01.2023.pdf>.
6. Пашковський М. І. Міжнародний розшук в кримінальному провадженні: визначити чи виключити? *Процесуальне та криміналістичне забезпечення досудового розслідування : тези доп. учасників наук.-практ. семінару* (м. Львів, 2 груд. 2022 р.). Львів, 2022. С. 81–86.
7. Питання щодо оголошення особи в міжнародний розшук має бути врегульовано на законодавчому рівні. *Судова влада України*. URL : <https://supreme.court.gov.ua/supreme/pres-centr/news/991768/>.
8. Погорецький М. А., Старенський О. С. Науковий висновок щодо оголошення особи в міжнародний розшук. *Вісник кримінального судочинства*. 2019. № 3. С. 249–265.
9. Погорецький М.А., Старенський О.С. Оголошення особи в міжнародний розшук: проблемні питання. *Вісник кримінального судочинства*. 2018. № 4. С. 71–88.
10. Зеленюк Т. С. Пекарський С. П. Поняття та зміст міжнародного розшуку. *Розшукова робота ОВС: проблеми та шляхи їх розв'язання : матеріали міжвузівського наук.-практ. семінару* (м. Донецьк, 28 бер. 2008 р.). Донецьк : ДІОЛ ЛДУВС, 2008. С. 116.
11. Компанієць Д. Історико-правовий аспект розшукової функції у діяльності поліції. *Право України*. 2003. № 1. С. 142.
12. Міжнародний розшук особи як необхідна умова спеціального (заочного) кримінального провадження (*in absentia*): проблеми правозастосування. *LIGA ZAKON*. URL : https://jurliga.ligazakon.net/analytics/197523_mzhnarodniy-rozshuk-osobi-yak-neobkhedna-umova-spetsalnogo-zaochnogo-krimnalnogo-provadzheniya-in-absentia-problemi-pravozaстosuvannya.
13. Татаров О. Національні особливості оголошення особи в міжнародний розшук. *Credence*. URL : <https://credence.com.ua/news/natsionalni-osoblivosti-ogoloshennya-osobi-v-mizhnarodniy-rozshuk> (дата звернення: 19.03.2024).
14. Про затвердження Інструкції з організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами Національної поліції України в запобіганні кримінальним правопорушенням, їх виявленні та розслідуванні : наказ МВС України від 07.07.2017 № 575. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0937-17#Text>.
15. Кримінальний процесуальний кодекс України : Закон України від 13.04.2012. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>.

Актуальні питання запобігання і протидії правопорушенням: кримінально-процесуальні ... аспекти

16. Про оперативно-розшукову діяльність : Закон України від 18 лютого 1992 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2135-12>.
17. Бойко О. П., Рогальська В. В. Взаємодія слідчих Національної поліції України з підрозділами карного розшуку на досудовому провадженні : монографія. Дніпро : Видавець Біла К.О., 2018. 180 с.
18. Про затвердження Інструкції про порядок використання правоохоронними органами України інформаційної системи Міжнародної організації кримінальної поліції – Інтерпол : наказ МВС України, ОГП, НАБУ, СБУ, ДБР, Мінфіну, Мін'юсту від 17.08.2020 № 613/380/93/228/414/510/2801/5. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0849-20#Text>.
19. Тимошенко А. Процедура оголошення особи в міжнародний розшук: етапи та інсайди. *Юридична газета*. URL : <https://yur-gazeta.com/publications/practice/kriminalne-pravo-ta-proces/procedura-ogoloshennya-osobi-v-mizhnarodniy-rozshuk-etapi-ta-insaydi.html>.

*Надійшла до редакції 30.05.2024
Прийнято до опублікування 06.06.2024*

References

1. Dovidka pro rezultaty sluzhbovoi diialnosti Natsionalnoho tsentralnogo biuro Interpolu u 2018 rotsi [Certificate on the results of official activities of the National Central Bureau of Interpol in 2018]. URL : https://dostup.org.ua/request/104660/response/365598/attach/7/18.pdf?cookie_passthrough=1. [in Ukr.].
2. Dovidka pro rezultaty sluzhbovoi diialnosti Natsionalnoho tsentralnogo biuro Interpolu u 2019 rotsi [Certificate on the results of official activities of the National Central Bureau of Interpol in 2019]. URL : https://dostup.org.ua/request/104660/response/365598/attach/6/19.pdf?cookie_passthrough=1. [in Ukr.].
3. Dovidka pro rezultaty sluzhbovoi diialnosti Natsionalnoho tsentralnogo biuro Interpolu v Ukrainsi u 2020 rotsi [Certificate on the results of the official activities of the National Central Bureau of Interpol in Ukraine in 2020]. URL : https://dostup.org.ua/request/104660/response/365598/attach/5/20.pdf?cookie_passthrough=1. [in Ukr.].
4. Dovidka pro rezultaty sluzhbovoi diialnosti Natsionalnoho tsentralnogo biuro Interpolu v Ukrainsi u 2021 rotsi [Certificate on the results of the official activities of the National Central Bureau of Interpol in Ukraine in 2021]. URL : https://dostup.org.ua/request/104660/response/365598/attach/4/21.pdf?cookie_passthrough=1. [in Ukr.].
5. Dovidka pro osnovni rezultaty sluzhbovoi diialnosti Natsionalnoho tsentralnogo biuro Interpolu v Ukrainsi u 2022 rotsi [Certificate on the main results of the official activities of the National Central Bureau of Interpol in Ukraine in 2022]. URL : <https://dostup.org.ua/request/104660/response/372851/attach/3/01.2023.pdf>. [in Ukr.].
6. Pashkovskyi, M. I. (2022) Mizhnarodnyi rozshuk v kryminalnomu provadzhenni: vyznachyty chy vyklyuchyty? [International search in criminal proceedings: define or exclude?]. *Protsesualne ta kryminalistichne zabezpechennia dosudovoho rozsliduvannya : tezy dop. uchasniviv nauk.-prakt. seminaru* (m. Lviv, 2 hrud. 2022 r.). Lviv, pp. 81–86. [in Ukr.].
7. Pytannia shchodo oholoshennia osoby v mizhnarodnyi rozshuk maie buty vrehulovano na zakonodavchomu rivni [The issue of declaring a person on international search must be settled at the legislative level]. *Sudova vlada Ukrainsi*. URL : <https://supreme.court.gov.ua/supreme/pres-centr/news/991768/>. [in Ukr.].
8. Pohoretskyi, M. A., Starenkyi, O. S. (2019) Naukovyi vysnovok shchodo oholoshennia osoby v mizhnarodnyi rozshuk [Scientific conclusion on the declaration of a person on international wanted list]. *Visnyk kryminalnoho sudechynstva*. № 3, pp. 249–265. [in Ukr.].
9. Pohoretskyi, M. A., Starenkyi, O. S. (2018) Oholoshennia osoby v mizhnarodnyi rozshuk: problemni pytannia [Declaring a person internationally wanted: problematic issues]. *Visnyk kryminalnoho sudechynstva*. № 4, pp. 71–88 [in Ukr.].
10. Zeleniuk, T. S., Pekarskyi, S. P. (2008) Poniattia ta zmist mizhnarodnogo rozshuku [Concept and content of international search]. *Rozshukova robota OVS: problemy ta shliakhy yikh roviazannia : materialy mizhvuzivskoho nauk.-prakt. seminaru* (m. Donetsk, 28 ber. 2008 r.). Donetsk : Dlul LDUVS, p. 116. [in Ukr.].
11. Kompaniets, D. (2003) Istoriiko-pravovyj aspekt rozshukovoї funksii u diialnosti politisi [Historical and legal aspect of the investigative function in police activity]. *Pravo Ukrainsi*. № 1, p. 142. [in Ukr.].
12. Mizhnarodnyi rozshuk osoby yak neobkhidna umova spetsialnogo (zaochnogo) kryminalnogo provadzhennia (in absentia): problemy pravozastosuvannya [International search for a person as a necessary condition for special (absentee) criminal proceedings (in absentia): problems of law enforcement]. *LIGA ZAKON*. URL : https://jurliga.ligazakon.net/analitycs/197523_mizhnarodnyi-rozshuk-osobi-yak-neobkhidna-umova-spetsalnogo-zaochnogo-kryminalnogo-provadzhennya-in-absentia-problemi-pravozastosuvannya. [in Ukr.].
13. Tatarov, O. Natsionalni osoblyvosti oholoshennia osoby v mizhnarodnyi rozshuk [National

features of declaring a person on international search]. *Credence*. URL : <https://credence.com.ua/news/natsionalni-osoblivosti-ogoloshennya-osobi-v-mizhnarodnyi-rozshuk>. [in Ukr.].

14. Pro zatverdzhennia Instruktsii z orhanizatsii vzaiemodii orhaniv dosudovoho rozsliduvannia z inshymy orhanamy ta pidrozdilamy Natsionalnoi politsii Ukrayni v zapobihanni kryminalnym pravoporusheniam, yikh vyavlenni ta rozsliduvanni [On the approval of the Instructions on the organization of the interaction of pretrial investigation bodies with other bodies and units of the National Police of Ukraine in the prevention of criminal offenses, their detection and investigation] : nakaz MVS Ukrayni vid 07.07.2017 № 575. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0937-17#Text>. [in Ukr.].

15. Kryminalnyi protsesualnyi kodeks Ukrayni [The Criminal Procedure Code of Ukraine] : Zakon Ukrayni vid 13.04.2012. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>. [in Ukr.].

16. Pro operatyvno-rozshukovu diialnist [About operational and investigative activities] : Zakon Ukrayni vid 18 liutoho 1992 r. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2135-12>, [in Ukr.].

17. Boiko, O. P., Rohalska V. V. (2018) Vzaiemodiiia slidchykh Natsionalnoi politsii Ukrayni z pidrozdilamy karnoho rozshuku na dosudovomu provadzhenni [Interaction of investigators of the National Police of Ukraine with criminal investigation units during pre-trial proceedings] : monohrafiia. Dnipro : Vydavets Bila K.O. 180 p. [in Ukr.].

18. Pro zatverdzhennia Instruktsii pro poriadok vykorystannia pravookhoronnymy orhanamy Ukrayni informatsiinoi systemy Mizhnarodnoi orhanizatsii kryminalnoi politsii – Interpol [On the approval of the Instructions on the procedure for the use by law enforcement agencies of Ukraine of the information system of the International Criminal Police Organization - Interpol] : nakaz MVS Ukrayni, OHP, NABU, SBU, DBR, Minfinu, Ministru vid 17.08.2020 № 613/380/93/228/414/510/2801/5. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0849-20#Text>. [in Ukr.].

19. Tymoshenko A. Protsedura oholoshennia osoby v mizhnarodnyi rozshuk: etapy ta insaidy [The procedure of declaring a person on international wanted list: stages and insiders]. *Yurydychna gazeta*. URL : <https://yur-gazeta.com/publications/practice/kriminalne-pravo-ta-proces/procedura-ogoloshennya-osobi-v-mizhnarodnyi-rozshuk-etapi-ta-insaydi.html>. [in Ukr.].

ABSTRACT

Oleksii Boiko. Problem aspects of announcement a suspect on the international search.

The relevance of the study lies in the fact that the number of suspects declared internationally wanted by Interpol channels is decreasing annually. This is influenced by a large number of factors: the introduction of martial law in Ukraine, discrepancies in the current legislation, departmental regulations, and international legal acts. The author points out that the low number of established persons suspected in crime on the territory of a foreign state indicates the problems in the activities of investigative and operational units of the National Police of Ukraine, which arise during the announcement and implementation of an international search.

The study of legal acts and the analysis of scientific views allowed the author to identify the shortcomings that arise during the announcement of a suspect in the international search. Among such shortcomings, the author refers to the lack of definition at the legislative level of the concept of international search, the moment from which a person is declared to be in the international search, and a clear order for declaring a person to be in the national and international search. Non-compliance with the Ministry of Internal Affairs of Ukraine Regulatory acts in the obligation to declare a suspect in the national search before declaring a suspect in the international search, with the requirements of Part 1 of Art.281 of the Criminal Procedure Code of Ukraine.

Taking into account the changes to the Criminal Code of Ukraine and international legal acts, the author proposed his procedure for declaring a suspect for international search without requesting the publication of a BLUE NOTICE by the General Secretariat of Interpol since this is not the final stage of the declaration person on the international search and it only complicates the procedure, but with the immediate requesting for the publication of a RED NOTICE.

Keywords: suspect, operational units, national search, international search, Interpol, request for search of the suspect.